

Postiljon mördad i Timmele år 1852

Texten är ur Ulricehamns Tidning 18/7, 23/7 och 25/7 1987. Artiklarna skrevs av David Haldorson. Han har återberättat historien om postiljonen som blev mördad i Timmele år 1852. Materialet hämtade Haldorson ur domböckerna samt ur lokalpress. I artiklarna finns även bilder, vilka inte återges här. Sammanställningen är gjord av Lisa Jensen 2010.

18 juli 1987 Ulricehamns Tidning

”Återigen har ett hemskt mord på en postiljon ägt rum. Postiljon Johansson från Jönköping, som skulle föra posten från nämnda stad till Borås och Göteborg blef natten mellan förliden lördag och söndag på heden mellan såkallade Knallen och Timmel-heds Gästgifvaregård ihjälskjuten.

Han jämte skjutsbonden åkte på en med tvenne hästar förspänd vagn, tills de kommo nära en grind på förenämnda hed, då ett skott framför åkdonet aflossades. Häraf blefvo såväl hästarne som skjutsbonden så skrämde, att åkdonet genast vändes om, och i firsprång bar det af tillbaka till hemmet. Under tiden satt postiljonen en stund vacklande i åkdonet men föll därur i en grop vid vägen. Skjuts bonden kvarlämnade honom på stället och fortsatte med största skyndsamhet färden.

Då han kom hem, anskaffades genast en mängd personer, hvilka begåfvo sig till stället, där skottet aflossades. Postiljonen befanns död och af en mängd grofva hagel sårad i bröstet. Men någon upplysning om mördare lär ej erhållits.”

Citatet är hämtat ur Borås Tidning tisdagen den 19 oktober 1852. Mordet ägde rum lördagen den 16 oktober omkring kl 11 på kvällen.

Jönköpingsbladet refererar i tisdagens nummer händelseförloppet i ungefär samma ord men tillägger: ”Johansson, som nyligen förut i samma trakt bestått en dust med poströvare, att ärrn knappt voro igengrodda, var en ung man, berömd för redbarhet och ordentlighet, var gift och hade tre barn hvaraf det äldsta är 5 år.”

Postverket fick skulden

Jönköpingsbladet fortsätter att i en lång utläggning ge postverket hela skulden för det inträffade. Trots upprepade postrån den senaste tiden har ingenting gjorts för postiljonernas säkerhet. Tidningen inser svårigheterna i att få ett fullgott skydd, men ”något måste göras. De mördade postiljonernas blodiga vålnader ropa högt därpå, och de efterlevande, som varje dag hafva att frukta ett lika hemskt öde, kunna ej annat än af alla krafter yrka detsamma.”

”Vi rå ej för att behandlingen af detta ämne rubbat vårt vanliga lugn; men den som kan med köld åse huru menniskor falla i sin halfva ålder för våldsverkares hand, deras anhöriga bringas

till förtvivlan och fattigdom i följd af bristfälliga anordningar, den vore icke värd att tala i det allmännas namn.”

Stort spaningspådrag

Den tragiska händelsen vid Timmeles hed utlöste ett febrilt spaningsarbete. Bygdens folk hjälpte till att genomsöka omkringliggande skogar. Länsman Hallenborg och all övrig kronobetjäning sattes in i efterspaningarna. Fötroendemän från Timmele och angränsande socknar fick biträda på olika sätt, bl a som vittnen vid förhör med misstänkta. Obduktion verkställdes.

Den 22 oktober, sex dagar efter mordet, hade man ännu inga säkra spår efter förövarna. Då utfärdade Lands-Canzliet i Wenersborg en Allmän Kungörelse att uppläsa i Älvsborgs och angränsande läns kyrkor.

Förhørsprotokoll

Enligt protokoll hållet i Timmelhed söndagen den 17 oktober 1852 kom postbonden Sven Svensson från Gullered, Carlsgården klockan halv till 2 på förmiddagen. Han skulle föregående kväll köra posten från Gullereds postgård till postgården Gammalstorp i Hällstad, men blev mellan kl 11 och 12 (i andra protokoll anges tiden till mellan 10 och 11) natten före överfallen av rövare vid en grind på Timmelheds hed 3/16-dels mil från Timmelheds Gästgifvaregård och 3/4-dels mil från det stället å Gunnestorpsskogen inom Ås härad, där förlidet år i december månad postiljon Stille blev rövad.

Ryckte av mössan

Sven Svensson berättar att då han och postiljon Johansson från Jönköping kom fram till grinden, som för tillfället var stängd, hoppade han av åkdonet för att öppna den. Då avlossade plötsligt någon ett skott och ögonblickligen därefter ett annat skott, utan att Svensson såg någon som sköt. Vid första skottet hörde han postiljonen skrika ”aj”.

I förskräckelsen vände Svensson om hästarna och körde springande vid sidan om åket tillbaka ett stycke. Då kom en okänd karl springande efter och ryckte mössan av honom. Postiljonen, som hängt kvar i sätet, föll då död ner i vägen, och i samma ögonblick hoppade Svensson upp i åkdonet och körde i full sträck tillbaka till det 3/16-dels mil därifrån belägna hemmanet Knallen. Sedan han därifrån utskickat för att ta vård om postiljonen, reste han med postväskorna till Ulricehamns postkontor.

Så snart länsman Hallenborg blivit underrättad om överfallet, begav han sig i sällskap med postiljon Åhman från Ulricehamn och skjutsbonden Svensson till stället där mordet skedde och vidare till Timmelhed, dit postiljonens döda kropp blivit framkörd. Omedelbart därefter fortsatte Åhman och Svensson med posten till Gammalstorp.

Flera stora hagel

Liket infördes i ett varmt rum där ytterkläderna avdrogos och blodet avtvättades. Huvudet var ännu något varmt men händerna kalla. Pulsen var avstannad, och något tecken till liv kunde inte förnimmas. Uti framsidan på kroppen närmare bröstbenet fanns ett runt hål till en tvåstyvers storlek och ett mindre hål under hakan. Båda ändarna av halsduken var avskjutna. Då kläderna öppnades rullade flera stora hagel ut.

Tydliga spår

När folk i grannskapet fått reda på vad som skett, hade de gett sig ut i grannskapet åt flera håll för att söka efter rånaren. I dagningen begav sig länsmannen och Anders Larsson i Timmelhed ut till brottsplatsen. Vid en buske nära grinden påträffades en tunnsäck märkt med L.G.W. och ett i säcken instoppat madrassvar av blå och vitrandig lingarnsväv. Det antogs att rånarna var minst två stycken. I sanden syntes tydliga spår av ett enbetts åkdon som kommit från Timmelhedshållet.

Man kunde sedan av spåren se, att åkdonet vänt tillbaka genom grinden och in på en sidoväg. Vid en där befintlig gårdesgård fanns rester av hästfoder och spillning efter hästen. Spåren gick sedan ut till vägen och därifrån mot Timmelhed och kunde följas ända till Lena by. Om rånarna sedan tagit vägen mot Trädet eller mot Väby, kunde inte avgöras.

Körde häftigt

Garvaregesällen August Davidsson i Timmelhed, Fräsegården berättade, att han vaknat under natten av att någon körde häftigt förbi. Länsman Hallenborg tog med sig C. Holmström, Timmelhed och J. Bredberg i Lena och begav sig till Väby Gästgivarvärd. Under tiden samtalande de med Jonas Andersson i Hagen under Nycklagärde och Jan Jönsson i Qvarnabacken under Vrångebjörk, vilka båda under natten hört någon köra skarpt förbi utan att de kunde bestämma tiden eller vem det var.

Togs i förhör

En för postrånet i Åhs härad tilltalad person, Benjamin eller Bente Svensson Rya, togs i förhör i närvaro av Efraim Filipsson i Nycklagärde, gevaldigern Johannes Svensson Gudmundstorp, Johannes Bredberg i Lena och handl. C. Molander i Timmelhed.

Han erkände att han över natten uppehållit sig hos sin bror Pehr Svensson i Mossholmen under Hällstad Skattegården. Protokollet skulle sändas med första post till Krono-Länsmannen A.B. Ehrenqvist i Borås med anmodan att anställa förhör med Bente.

Hos postiljonen fann man en plånbok med inneliggande 65 Rd. Rg. Samt två brev, några kvitton och adresser, en börs med några kopparmynt, ett silverfickur med dubbel boett, två pistoler och ett posthorn.

Protokollet är undertecknat Ut Supra P. Hallenborg. Det innehåller de första undersökningarna som gjordes dagen efter mordet.

Obduktion i Jönköping

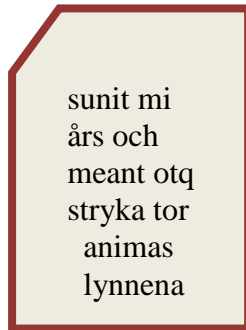
Tisdagen den 19 oktober fördes postiljon Anders Johanssons döda kropp från Timmelhed till Jönköping. Enligt protokoll hållet i staden den 22 oktober verkställdes obduktionen av provinsialläkare S.Er. Sköldberg i närvaro av Herrar Doctorer Holmbom och Westerberg, stadsfiskal protokollförare, m.fl.

Ur protokollet kan anföras: En och ½ tum ovanför bröstbenet fanns ett rundt hål av ½ tums diameter. Kulan hade gått genom luftstrupen, så att de två översta broskringarna delvis var bortslitna. Matstrupen var genomborrad. Kulan hade sedan gått igenom översta ryggkotans

kropp och genom ryggmärgen, vidare genom bakre delen av ryggkotan och slutligen fastnat i ryggmuskulaturen.

Ett stycke papper

I kanalen efter kulan fanns smulor av gråpapper och några blyhagel. Ett för bevisföringen viktigt föremål kunde plockas fram i samband med att kulan skars ut. Det var ett stycke tryckpapper, tydligen använt som förladdning. Papperslappen tvättades och torkades mellan papper. Den hade följande innehåll:

Ett pappersfragment med denna text fann man vid obduktionen i den döde postiljonens kropp.

Papperet hade tryck endast på ena sidan. Texten var latinsk på varannan rad och svensk översättning på varannan.

Man kunde konstatera att den var avriven av första bladet i Julius Caesar Commentarier över Galliska kriget; till språkundervisning efter Hamiltonskaa metoden. Stockholm. Georg Scheutz 1818.

Följande attest utfärdades:

På grund av förestående medicolegata obductions Protokoll får jag förklara det jag anser Postiljon Anders Johansson hafva aflidit genom de omedelbara följderna af det honom träffade skott; betygas på förut avlagd Embetsact, som bekräftas: Så sant mig Gud hjälpe till lif och själ.

Jönköping den 24 October 1852.

S.Er. Sköldberg

Med. Dr. Chur Mag. Prov. Läkare

23 juli 1987 Ulricehamns Tidning

Den i föregående artikel omnämnde Bente Svensson i Rya, som blivit misstänkt för mordet, kunde efter ingående förhör av kronolänsman Ehrenqvist i Borås frias från misstankar och frigges. Frågan om vem som var mördaren stod åter öppen.

På mordplatsen hade som tidigare nämnts hittats en säck märkt L.G.W. Och ett blå- och vitrandigt madrassvar. Dessutom hade man den vid obduktionen funna pappersbiten med latinsk och svensk text. Dessa föremål kunde bli betydelsefulla ledtrådar vid sökandet efter mördaren.

Tre veckors intensivt spaningsarbete gav så småningom resultat. Ryktet hade förtalt att mystiska saker ägt rum på en gård i Börstig. Därmed hade man fått ett nytt spår i eftersökningarna. Borås Tidning skriver torsdagen den 11 november:

”Den natten då mordet skedde, vistades i den misstänktes bostad en piga som hjälpte matmodern i huset med några hushållsgöromål, och då detta ej hunnit afslutas, blifvit anmodad att qvarstanna till följande dag, hvilket hon också gjorde. Sent på natten eller emot morgonen hemkom den nu misstänkte, medhafvandes tvenne bössor, som han ställde mot väggen, och yttrade att en postiljon, medförande posten från Jönköping till Borås och Göteborg, under natten blifvit skjuten. Förmodligen trodde han att pigan sof, hvilket icke var händelsen.

När mordet blifvit allmänt bekant, anmäler hon detta i hemlighet för domaren i orten, hvilken sedan kungör det för vederbörande kronobetjäning. Då mordet skedde var en bit blårandigt bolstervar eller påse qvarglömd på stället, hvilket för pigan sedermera förevisades, och hon vitsordade, att den tilltalade hade flera sådana. Drängen i gården intygade, att hans husbonde nästan hvar natt, sedan den mörkaste årstiden intäffat, varit frånvarande från hemmet och medhaft bössa. Sonen i huset hemkom om aftonen, sedan fadern var utgången, och saknade sin bössa, samt gjorde flera förfrågningar, vart bössan tagit vägen.”

Den 5 november gjorde kronolänsmannen Hallenborg en undersökning i den misstänktes hem. Han fann då i mannens skjutväska några blad lösrivna från den latinska bok som tidigare omnämnts. Det visade sig att den lilla pappersbit, som vid obduktionen hittats i postiljonens kropp och som troligen använts till förladdning, kunde läggas tillsammans med det sönderrivna bokbandet, så att man fick en sammanhängande text. Detta blev ett starkt indicium mot mannen, och samma dag blev han häktad och införd till cellfängelset i Vänersborg.

Ur protokollet hållet i landskansliet i Vänersborg den 13 november kan anföras följande:

”Sedan kronolänsmannen och hofkamreraren P. Hallenborg häktat och till cellfängelset införpassat f.d. hemmansegaren Anders Rundqvist från Kringlarp Öfreg. i Börstig socken af Redvägs härad, såsom misstänkt att hafva föröfvat det natten till den 17 oktober begångna mordet, samt uti rapport uppgifvit flere anledningar som sådan misstanke styrka, så anställdes å centralfängelset härom nu förhör med bemälte Rundqvist.”

Förhöret inleddes med att kronolänsmannen föredrog alla de ovan anförda indicierna, som stärkte misstankarna mot Rundqvist. Därefter övergick han till förhöret.

”Fogligen, men allvarligen uppmanad att aflägga sanningsenlig bekännelse om det honom tillvitades och hvarpå så många bindande omständigheter emot honom förekommit, utbrast Rundqvist att han var ”den störste mördare” och berättade deruppå, fritt och otvunget, att han middagstiden den 16 oktober med ifrågavarande häst och vagn, som då voro honom tillhörige, ensam begifvit sig från sitt hemvist, medförande sonen Gustafs och sin egen bössa, bägge laddade och med knallhattar försedde, för att hos Handlanden Åhman i Ulricehamn öfverenskomma om någon angelägenhet, i afseende på jakt; att han klockan omkring 9 om aftonen, anländt till Timmelhed och först då fattat tanken att öfverfalla posten; att han då var inne hos gästgifvare Ljungström och tog sig en sup samt att bland andre bonden Anders Petersson i Vrångebjörk uppehållit sig på gästgifvaregården sysselsatt med kortspel, men att han då inte träffade Anders Petersson utan ofördröjligen ensam rest därifrån och, anländ till den s.k. Timmelheds hed befintliga grind, som stått öppen, hört postiljonen på afstånd blåsa i sitt horn; att han först for igenom grinden, men, liksom de vid polisundersökningen anmärkte spåren visa, vände tillbaka och ställde sin häst lös bredvid gärdesgården på sidan om grinden, den han stängde; att han utan att hafva gifvit sin häst något foder, begaf sig åter genom grinden, försedd med en bössa i hvardera handen och när posten strax derefter ankom till stället samt skjutsbonden hoppat af vagnen för att öppna grinden, stående på östra sidan af vägkanten, på en gång afskjutit begge gevären. Då de för postens åkdon anspände hästar, skrämdes af skotten, vände om på heden, sprang han efter i afsigt att få tag i postbonden och komma åt postväskan. Enär likväl sådant icke lyckades, återvände han till Timmelhed, och sedan han af en obekant qvinn, som haft tillsyn å ofvannämnde Anders Peterssons häst och hvilken han äfven vid bortresan bemärkte, inhämtat att Anders Petersson ännu var kvar, gick han åter in på gästgifvaregården, där han träffade Anders Petersson, som bjöd Rundqvist och andre tillstädesvarande personer på brännvin; att han kvarstannade här en stund och var kvar ännu när det från hemmanet Knallen uppådade folk anländt till stället för att efterspana mördaren; och att först efter det posten åter från Ulricehamn blifvit afförd förbi Timmelhed till Gammalstorp begaf sig Rundqvist å väg till sitt hem i Kringlarp, dit han anlände klockan omkring 2 eller 3 på morgonen; och hade Anders Petersson jämte en annan af hans kamraters häst stått kvar samt endera af dem blifvit begagnad att forsla postillionens döda kropp till Ulricehamn, hvilket ock skedde före Rundqvists afresa. Erinrad om det otroliga detutinnan att Rundqvist skulle ensam ha begått brottet, försäkrade Rundqvist att han icke hade någon medbrottsling och att ingen annan varit om hans förehavande medvetande samt vidhöll att han vid afresan hemifrån icke därpå haft någon tanke, hvilket han dock nu medgaf hafva fallit honom in under vägen före ankomsten till Timmelhed.”

Protokollet avslutas med att förordna att Rundqvist under rannsakingstiden skulle förvaras i Cellfängelset i Vänersberg under särskilt pålitlig gevaldigerbevakning och varje gång föras till och från rannsakingstället.

Tre dagar senare upplästes protokollet för häktade Anders Rundqvist, som betygade dess riktighet och vidhöll sin bekännelse.

”Åhr 1852 den 26/11 i staden Ulricehamn hölls urtima ting med redvägs Härad af Hofrätts E.O. notarie och tillförordnad Domare Carl E. Backman biträdd af nämndemännen:

*Jonas Johansson, Skärum, Kölabu
 Petter Andersson på Rullen, Hössna
 Anders Pettersson i Gunnarp, Humla
 Gustaf Jacobsson i Gunnered, Hössna
 Johannes Andersson i Bjätllunda, Timmelhed
 Johannes Nilsson i Öfragärde, Vist
 Carl Johansson i Brännebo, Dalum*

Efter sedvanlig genomgång av den anklagades levnadshistoria svarade Rundqvist på tillfrågan, ”att han aldrig tillförne varit tilltalad för något brott, varefter han blev allvarligen tillhållen en sanningsenlig bekännelse avlägga rörande det grova brott som blivit tilltalad för.

Under tårar och synbarlig ånger erkände han, att han var Postiljon Johanssons mördare. Han tillfrågades sedan angående förloppet med mordet. Hans berättelse inför rätten var nästan exakt densamma som den han avgivit vid polisförhöret och som tidigare relaterats, varför den ej upprepas här. Några avvikelser förekommer. Han erkänner nu att han redan vid avresan hemifrån hade bestämt sig för att råna posten från Jönköping, om han inte lyckades få låna 100 R.Banko för omsättning av ett diskontolån. Han for därför först till Sven Andersson i Björnarp för att försöka få låna summan.

Då detta misslyckades bestämde han sig för att fullfölja det planerade rånet. Under vägen var han inne hos Sven Persson i Plate för att köpa en kaka bröd, som han och hästen delade. Som tidigare nämnts stannade han sedan vid Timmele gästgivaregård. När han kom ut därifrån för att ge sin häst mera foder, fick han höra sång i ett närbeläget hus och i anledning därav närmat sig husgaveln och då hört David Andersson i Timmelhed (som var ägare till en del av gästgivaregården och brukade tituleras gästgivare) och hans hustru sjunga något av andligt innehåll. När Rundqvist hörde Guds ord hade det varit nära att hans samvete vaknat och att han beslutat avstå från det tilltänkta mordet. Han hade stått där och lyssnat en stund, tills ljuset släcktes och David Andersson och hans hustru gått till vila.

Rundqvist hade sedan i ordentligt trav kört över Timmelheds heder och igenom den gård, där mordet sedan skedde. Under hela vägen hade stridiga känslor behärskat honom. Ena stunden ryste han inför det brott han ämnade begå, den andra stunden hade, som Rundqvists egna ord föllo, ”den onde anden åter fått övertag på honom”. Som tidigare skildrats verkställdes därefter det planerade rånöverfallet, men misslyckades så till vida att han inte fick tag i postväskan. Han for då tillbaka till gästgivaregården, men vände där om utan att gå in och for åter till staden. Detta gjorde han för att avleda misstanken från sig och för att det skulle se ut som om han kom från Timmele på väg mot Ulricehamn.

På vägen mellan Timmele och grinden mötte han emellertid postbonden och några andra personer från Knallen, som omtalade, att de varit ute för att leta efter en postiljon, som blivit skjuten, samt också funnit denne liggande på vägen, och bett Rundqvist akta sig så att han ej körde på honom. Rundqvist hade då visat sig mycket förskräckt över den hemska händelsen, vänt om och följt med dessa personer till Timmele gästgivarstuga. Tillsammans hade de gått in och av Anders Pettersson i Vrångebjörk hade, de som ännu var kvar där, bjudit Rundqvist på en sup.

Några av dem som var på gästgivaregården gjorde sig redo att följa postbonden till staden med posten, några andra lagade sig till att hämta den mördade postiljonens lik i Timmele. Rundqvist hade då gått ut med häst och åkdon begivit sig iväg hem till Kringlarp, dit han anlände mellan 2 och 3 på morgonen. Sedan han tagit in gevären utan att någon sett det, hade han gått och lagt sig.

Rundqvist medgav, att åtskilliga av de förevisade bladen med latinsk text kunde ha funnits i hans skjutväska och att någon lapp därav kunde ha använts till förladdning. Åklagaren företedde säcken märkt med L.G.W., men Rundqvist ville minnas att han haft säckar märkta med sitt namn. När domaren ansåg det troligt att han haft någon medbrottsling förnekade Rundqvist bestämt att någon varit delaktig eller haft någon kännedom om mordet. Åklagaren

föredrog nu protokollet från den 13 november i Vänersborg. Beträffande de skiljaktigheter som fanns i de två förhören, förklarade Rundqvist att de inför rätten gjorda bekännelserna vore med sanna förhållanden överensstämmande.

Härefter företogs vittnesförhör. Inte mindre än 13 vittnen hördes. Något egentligt nytt framkom ej under vittnesförhören. Häradsrätten uppsköt därefter rannsakingen till den 17 dec. för inkallande av flera vittnen.

25 juli 1987 Ulricehamns Tidning

Redan efter första rannsakingstillfället vid urtima tinget den 26 nov. stod det klart, att Rundqvist var mördaren. Det kan då vara på sin plats att berätta något ur denne mans växlingsrika levnadshistoria.

Anders Rundqvist föddes den 9 juli 1794 i Gullåkra, Ödestugu socken, Västbo härad i Jönköpings län. Han var alltså vid mordtillfället något över 58 år. Föräldrarna Anders Rundqvist och Martha Bengtsdotter var då båda döda.

Rundqvist bodde hemma hos föräldrarna till sitt 18:e år. Fadern var skomakare och sonen lärde skomakaryrket av honom. I 13 år hade han egen skomakeriverkstad.

År 1825 blev han gästgivare vid Byarums gästgiveri, för att fyra år senare arrendera Slättängs gästgivargård i Sandhem. Här var han välbeställd gästgivare i 12 år. År 1841 köpte han 1 mantal Säteriet Älmestad Knapagården och ½ mantal Älmestad Jonsgården av en person vid namn Wingqvist för 13.000 R B:o.

Här bodde han emellertid bara ett år, varefter han sålde de två gårdarna och i stället köpte 3/8 mantal Timmelheds Gästgifvaregård av den mångomtalade gästgivaren David Andersson i Timmelhed. Rundqvist blev alltså gästgivare i Timmele 1842.

Efter två års innehav av denna gård (den mindre av de två gårdarna Timmelhed Skogsgården, även kallad Gästgifvaregården) återgick köpet, därför att David Andersson inte kunde fullgöra, vad han åtagit sig i köpekontraktet.

Rundqvist köpte i stället år 1844 ¼ mantal Kringlarp i Börstig av Lars Johansson för 2.333 R.Rg. Efter hustruns död 1850 sålde Rundqvist gården till sin son Gustaf och tog själv undantag.

Redbar och betrodd man

Inför rätten betygade Rundqvist, ”att han tillförene aldrig varit tilltalad för något brott”. Av allt att döma hade han varit en redbar och betrodd person med god ekonomi. De sista åren av sin levnad tycks han emellertid kommit på obestånd. Den direkta anledningen till mordet var, att en växel måste omsättas, och han saknade medel till detta.

I desperation valde han att skaffa sig pengar på ett som han trodde lättvindigt sätt. Postförarna reste relativt oskyddade, ofta på natten och medförde allt större penningbelopp i och med den växande ekonomin i landet. Postrån hade därför blivit allt vanligare, utan att postverket införde några skyddsåtgärder.

Eftersom Rundqvist en lång tid varit bosatt i trakten, och därav två år som gästgivare i Timmele, kände han väl bygden och dess befolkning. Förmodligen trodde han, att hans goda rykte skulle skydda honom för misstankar. Hans oförsiktiga agerande i samband med mordet visade att han ingalunda var någon durkdriven brottsling.

Den 17 dec. 1852 stod han på nytt till svars inför ett urtima ting med Redvägs häradsrätt. Domaren hade både vid föregående ting liksom nu försökt pressa Rundqvist att bekänna, att han haft någon medhjälpare vid mordet. Han berättade då att han haft i tankarna att mordkvällen gå in till "Huddragare" Östergren och be om hjälp.

Denne huddragare Östergren bodde på en samfällighet benämnd "Pelalyckan" nära intill Kroken bara några hundra meter från mordplatsen. Rundqvist avstod emellertid från att be om hjälp, och än en gång betygade han inför rätten, "att ingen människa under solen varit delaktig i eller medveten om mordet".

Vid detta urtima ting hade åtta vittnen instämts. Inget nytt framkom Protokollat avslutas som följer:

*"Åklagaren öfverlemnade målet till pröfning.
Rundqvist, som ej heller hade något att andraga, begärde de närvarandes förlåtelse för den förargelse han genom sitt brott åstadkommit samt anhöll att rätten måtte öfver honom fälla en mild dom."*

Efter en paus i förhandlingarna föll domen.

UTSLAG

"Förre hemmansägaren Anders Rundqvist från Kringlarp Öfregården har frivilligt erkänt att han den 16 sistlidne October efter förut fattat beslut att överfalla den Post, vilken, enligt hvad Rundqvist hade sig bekant, den dagen skulle färdas genom orten öfver Gullereds och Timmelheds Gästgifvaregårdar, sent på aftonen begifvit sig till en å landsvägen tre sextondels mil från sistnämnde Gästgifvaregård belägen grind, hvilken Rundqvist, för att hindra Postens framfart, tillstängt; att Anders Rundqvist, som medhaft två skjutgevär, då han märkte Posten nalkas, laddat desse med kula samt när den Posten medföljande Postillionen Anders Johansson från Jönköping jemte skjutsbonden kommit helt nära grinden, vid hvilken Rundqvist ställt sig, aflossat de båda gevären emot Postillionen, hvilken äfven deraf genast avlidit; och alldenstund denna Rundqvists bekännelse vunnit styrka, dels genom i målet hörda vittnens utsagor, dels ock genom Herr Provincial Läkaren Doktor S.E. Sköldbergs, efterverkställd medico legal besigtning å Anders Johanssons döda kropp, afgivna embetsintyg; fördenskull pröfvar Härads Rätten, jemlikt 12 Ca 1§ Missgärnings Balken, Kongl.Förordning den 5 mars 1755 och Kongl. Förordning 10 juni 1841, rättvist fälla honom Anders Rundqvist, som sålunda försåtligen och i löndom ihjälskjutit Postillionen Anders Johansson, att för detts sitt grofva brott mista lifvet genom halshuggning.

Af Anders Rundqvist efterlemnade egendom skall ersättning utgå ej mindre till Provincial Läkaren Doktor S.E. Sköldberg för den förrättade medico legala besigtningen å Anders Johanssons döda kropp, till det belopp som af Kongl. Sundhets Collegium blifva bestämdt, än dock till de i målet hörde vittnen, att vid bristande tillgång hos Rundqvist, af allmänna medel utgå. Jemlikt 25 Cap. 5§ Rättegångs Balken, varder dock detta utslag underställt Kongl. Majt och Rikets Höglofl. Göta Hof Rätts pröfning, och äger den med utslaget missnöjde att i Högberänte Rätt anföra besvär sednast klockan före Tolf å tjugonde dagen härefter, som, denne oräknad, i anseende till mellankommande Helgedag blifver Fredagen den 7

nästkommande Januari; kommande Rundqvist, att intill dess Kong. Hov Rättens utslag fallit i Wenersborgs Länshäkte förvaras.

Då Rundqvist tillkännagaf sitt missnöje med utslaget tilstades han att inom sagde tid aflemna sine besvär till Konungens Befallningshafvande i Länet, som lærer tillse att Rundqvist till desammas författande icke saknar nödigt bidrag."

Hovrättens prövning av häradsrättens dom drog ut på tiden. Efter nära ett år föll domen. Häradsrättens dom hade stadfäst. Avrättningen hade fastställts till den 7 december 1853, alltså nästan exakt ett år efter häradsrättens dom. Borås Tidning beskriver händelseförloppet torsdagen den 15 december:

"Onsdagen den 7 dennes utfördes mördaren och postrånaren, f.d. gästgifyaren Anders Rundqvist till Redvägs avrättningsplats, vid hemmanet Knallen, för att undergå sitt straff. Delikventen anammade först den Heliga Nattvarden offentligen i Timmelheds kyrka. Han skall hafva visat mycket lugn och resignation, och lærer varit nöjd med att dö. Den 5 dennes hade han tagit avsked av tre af sina söner i Vänersborg. Närmaste driffjädern till brottet lærer vara ett diskontolån, som han skulle betala, men hvartill han saknade penningar, och för att skaffa sådana tog han den förtvivlade utvägen att öfverfalla och mörda postiljon Johansson från Jönköping."

Redvägs härads avrättningsplats vid Knallen i Timmele ligger alldeles utefter riksväg 46 intill Knallens lagård. Strax öster därom ligger en ganska hög moränkulle. Avrättningsplatsen var en 100 x 100 alnar (60 x 60 meter) stor samfällighet. Moränkullen kallas av hävd Galgabacken. Säkerligen ägde avrättningarna rum på den med stensträngar markerade samfälligheten, under det att Galgabacken var åskådarläktare, där sensationslystna åskådare kunde följa det makabra skådespelet.

Makabert skådespel

Minnesgoda äldre personer kunde i min barndom ännu berätta att de varit med vid denna avrättning. Åskådarna skulle ha kunnat räknas i tusental. Gråt och svimningsanfall lär ha förekommit, när delikventens huvud föll för den tunga bilan. Trots det ville alla åse "skådespelet". Inte heller försökte myndigheterna hindra de nyfikna. Straffet var ju utdömt över förbrytraren "sig själv till straff och androm till varnagel (varning)".

Området där stupstocken var belägen omgärdades av en s.k. spetsgård, som bestod av ett antal handfasta karlar från olika delar av häradet. Deras uppgift var dels att förhindra eventuella rymningsförsök och dels att förhindra åskådare att tränga för nära inpå.

Dödsstraffet avskaffades inte i vårt land förrän i början på 1900-talet, men verkställda dödsdomar blev allt mera ovanliga. Troligen var detta den näst sista avrättningen på denna avrättningsplats.

Borås Tidning avslutar den långa raden av artiklar om postrånet på liknande sätt som i den första artikeln:

Huru ofta än poströfveriet omtalas, är dock i sanning förvånande, att det inte sker ännu oftare, med det eländiga postföringssystem, som ännu brukas af Svenska Postverket. En reform i detta system torde väl vara lika mycket av behovet påkallat, som hvilken annan reform som helst. Emellertid böra personer af Rundqvist halt, dagligen bedja till Kongl. Poststyrelsen: "inled oss icke i frestelse".